

PÉCSI FIGYELŐ.

Hirdetések ára:

Egy négyhasábos petit sor egyszeri megjelenésért 8 krt többszöri megjelenésnél árlengedés adatik. Minden hirdetés után 30 kr. bélyeg díj fizetendő. A nyílt tör 1 petit sora 10 kr. A hirdetési díj előre fizetendő.

Előfizetési díj:

Postán vagy Pécssett házhoz küldve: egész évre 5 ft., fél-évre 2 ft. 50 kr., negyed évre 1 ft. 25 kr. egyes szám 10 kr. Megjelenik minden szombaton. Egyes számok kaphatók Weidinger N. könyvkeres. (Széchenyi tér).

Szerkesztői iroda:

Fereneczek utczája 22.sz. I emelet. Kéziratok vissza nem küldetnek

A lap szellemi részét illető közlemények és előfizetések a szerkesztőséghez, a hirdetések pedig a kiadóhivatalhoz intézendők. Előfizetheti helyben: a kiadóhivatalban, Blauhorn Antal úr a városi épületben, Lill János úr a budai külvárosban, Böhm C. F. úr a szigeti külvárosban lévő kereskedésében, és Fesztal Károly úr könyvkötő üzletében, Király utca (nemzeti kaszinó épület), valamint a vidéken minden postahivatalnál.

Kiadó hivatal:

Taizs Mihály nyomdájában Majláth-tér 22. szám alatt.

Felhívás!

— Városunk árvái ügyében. —

Az árvák szeretetteljes gondozása, nevelése magasztos erkölcsi s társadalmi kötelesség.

Érezte ezen kötelességet Pécs sz. kir. város közönsége, — s mert mélyen érezte. — Ő cs. kir. Fensége „Rudolf” főherceg és trónörökös születése alkalmával — ezen örvendetes esemény megörökítésére, — szerény körében a legméltóbb emléket állította fel az által, hogy a helyi illetőségű, teljesen születlen s vagyontalan fiú — leánygyermek felnevelésére — legfelsőbb jóváhagyás mellett „Rudolphinum” czim alatt 10500 frt alapítványt tett.

Az eként örök hálára kötelező módon tett alapítvány kamatai — úgy az évenként gyűjtött könyrodományok által a volt városi kórházépület mellékhelyiségében — az „Irgalmas nénék” buzgó, szeretetteljes és valóban lélekemelő gondozása mellett — évenként 22 árva felejtette el árvaságát, s volt a nyomortól és erkölcsi süllyedéstől megmenthető!

Idők multával e tekintetbeni szükséglet mindinkább nagyobbodván, a jelzett intézet részére külön helyiséget bérelni, s az árvák évenkénti számát 30-ra felelni kellett.

Ezen állapotban az árvaintézet már 8 év óta áll fenn, — mely idő teljesen kitüntette azt, hogy a városi közönség nagylelkű adománya a szükségletnek s a kitűzött magasztos czélnak jelenlegi szervezetben meg nem felelhetvén — az árvaintézet alapjának a fennforgó kívánalmak szerinti kibővítése és egy e czélra külön berendezett épület felállítására már égető — s továbbá társadalmunk elleni mulasztás vádjára nélkül el nem odázható szükséglet képez: — mert habár a város hatósága a közkönyörületnek kitett oly árvák, kik az intézetbe, — üres hely nem léte miatt fel nem vehettek — mindenkor segíteni iparkodott az által, hogy a városi közönség költségén magán eltartókra bízta, — mégis a szomorú tapasztalatok szerint az ily gyermekek legtöbb esetben testi s erkölcsi romlásnak estek áldozatul!

Ezen sajnosan érzett baj tehát gyökeres és gyors orvoslást követel, — s ez csak aként lehet, ha a

FÁRCZA.

Egy csár albumába.

(Az „Egyéttértségből.”)

rablógyilkost felkötök,
Mert egy ember megölt,
Árokba dobják s hol pihen
Megátkozott a föld . . . !

Te trónon ülsz . . . bibort viselsz,
S azt mondják rád: a nagy!
Pedig te, koronás zsivány,
Népe gyilkosa vagy . . . !

Ábrányi Emil

Az ügyvédjelölt.

— Karez —

Van az istennek a föld hátán egy szerencsétlen teremtménye, a kit sem Hának, sem Krishch természetrajza nem említi meg ugyan az emberi állatok katalógusában, hanem azért még is létezik.

Az ügyvédi rendtartás talált rá nevet s elkeresztelte „ügyvédjelölt”-nek.

Az ügyvédjelölt olyan formán képződik az érettség diákból, mint a selyemlepe a hernyóból. Mikor az ember nagy nehezen végig mészta a nyolcz gymnasium poros padjait s egy kétségbeesett salto mortaléval átugrotta a „pons asinorum”-ot — már t. i. az érettségi vizsgát — akkor lesz belőle semmi, a kiből minden lehet.

„Rudolphinum” alapja 100 gyermek eltartására, felnevelésére és hajlama szerinti kiképzésére — képsé tétetik és egy e czélra teljesen berendezett épület állittatik fel.

Ezen tervezet kivitele már több év óta nem vágyát képezi a városi hatóságának, — amde a városi pénytár kedvezőtlen viszonyai annak megvalósítását mindekkorig lehetetlenítették, — s jelenben is csak akkor eszközölhető, ha a magán jótékonyk, a felebaráti szeretet igényelte áldozatokat meghozandja.

Adják mindenki annyit a meny nyit nélkülözhet, s az elérni óhajtott czél megvalósul, — s sok nyomor és bának eleje vétetik!

Polgárok! Őaőt ismert nagylelkűsége, a közjó iránti buzgalma és kötelességérzete — jelen viszonyaink között is biztosíték nekünk arra nézve, hogy a kitűzött nagy czél megvalósításában önök mindegyikénél készségeen segédkezekre találandunk, ép ezért:

Pécs sz. kir. város törvényhatósági bizottsága nevében:

A szenvedő emberiség, — a mindenkintől elhagyott — és a mostoha idők sulyának kitett árvák jólétének, azoknak a társadalom, hazánk s legelső sorban városunk javára lendő megmentésének érdekében, — felhívjuk s kérve kérjük önöket, hogy a kérdéses árvaintézetnek fentebbi módon eszközöndő kibővítéséhez — tehetségük szerinti adományokkal hozzá járulnizivekedjenek, — s megvalljuk, hogy az áldozatok meghozatalát még a szegényebb sorsuaktól is reméljük sőt elvárjuk, — mert hisz a szegényebb sorsu családapának szeme előtt lebeghet leginkább azon tudat, hogy né tán árvamaradó gyermekeinek jövőjét képké biztosítja.

Ez alkalommal még a következőket tesszük közzé:

Miután 500 o. é. frt évi kamata a városi közönség némi hozzájárulásával a kérdéses intézetben egy árva gyermek eltartását lehetségesíti, — emnélfogva mindazon kegyes adakozók, kik 500 frtot vagy azonfelül áldoznak emberszeretükért — az intézet alapító tagjaivá válnak, — s mint ilyeneknek emléke megörökítetik — illetőleg nevük — az adományt élvező árvák hálája, s a késő utókor kegyeletének aként adatik át, hogy az alapított hely róluk nevezetik el.

Ha aztán beledobja magát a jogtudomány szövevényes gubójába, akkor lesz belőle jogász, az az olyan „úr”, a kinek nincs semmi teendője, mint ferblizni, alaquerezni, nagyokat inni s nappal a kisasszonyoknak, este pedig a szobalányoknak udvarolni. Ez a gyöngyélet azonban Tréfört miniszternek szükmarkuságá folytán csak rövid 4 évig tart.

Ha keresztyűvágiya magát a két államvizsga gubóján, akkor kilép a nagyvilágba, kezében egy czifra nyomatu névjegygyel, a melyen ez áll, hogy: „Bírka Gergely ügyvédjelölt”, s lesz belőle a második nagy semmi.

Régen az ügyvédjelöltnek nem volt neve sem. Principalisa: a fiscalis úr egyszerűen csak úgy szólította, hogy: „Andiát!” a mi magyar nyelven körülbelül annyit tesz, mint „hé!” Ha a principalissal együtt utazott, akkor rendszeren a bakra ültetődött, míg ellenben, ha gyalog mentek együtt, akkor abban a különös gráciában részesült, hogy három lépésnyi tisztességes távolságban a principalis ur után hordhatta hóna alatt a poros átkatkat.

Ezt az állapotot szerette meg hajdan úgy domine Kánya — egy vén ügyvédjelölt — hogy később volt 30 esztendőn át tökmagon tengődni, semmint lemondjon a bakhoz és az aktaczipeléshez való jussáról.

Idők multával azonban szelidültek az erkölcsök s ennek folytán az ügyvédjelölt is új, korszerűbb retorikán ment keresztül. Először is nevet kapott; (pézt, mint épen most, úgy régebben is minél kevessebbet) elkeresztelték patvaristának, ma-

A ki pedig legalább 200 fittal járul a kitűzött czélhoz — az az befizett pártoló tagjaivá lesz, — s neve az intézetben alkalmas módon szintén megörökítettik.

A gyűjtés eszközzésére a febr. hó 18-án tartott közgyűlésen a városi képviselő testületből egy bizottság lett megbízva, melyek tagjai a napokban meg is kezdik a gyűjtést, s hogy az édes mindnyájunkat érdeklő ügy iránt a lakosság minden körének érdeklődése felköltessék, a közgyűlési határozat folytán kelt adakozásra való felhívás falragaszokon is közzé lesz téve.

A kiadott gyűjtőívek beérkezéével a kegyes adományozóknak adományai hirlapilag lesznek nyugtázva.

Kelt Pécssett 1878. febr. hó 26.

A bizottság nevében:
Aldinger János,
polgármester.

— Mozgósítási hírekkel telt — a levegő. Legnyugtább az, hogy az ismert felhivatalos és bérencz lapok azok, melyek legjobban fájnak a harzi trombitába. — A delegátók legközelebb rövid időre egybehivatnak s nem csak felhatalmazás fog kéretni a még meg nem szavazott költségvetés kiadásaira, hanem egy 40—100 milliónyi hitel is fog kívántatni „diplomatiái mozgósításra”, a mi egy jelentőségi a báránytrelműlt adózó közönség elámtásával. — A kölesen Angliában fogna megkötetni és esetleg tel sem használtatni. — Ezen mozgósítási hitel az osztrák reichs-rath körében azonban mindinkább ellentállásra talál, ott nem hagyják magukat oly könnyen orruknál vezetetni, mint nálunk a mungók esordája. — Andrassy politikája vagy helyesebben politikátlansága sokkal evidensebb, semhogy bizalommal viselhetetnek irányában. — Albrecht főherceg, Marvisies, Philippovich, Neuperg, Edelsheim és Ringelsheim hadtestei mozgósítatnának. — Krakót és Nagyszombat emlegetik a csapatok összpontosítása helyéül.

— A felhivatalosok nagy mé-regben vannak, hogy a sajtó független része nem hisz a mozgósítási hírek komolyságában, hogy az egész lármát ámitási manővernek tekinti, mely arra van színtre hozva, hogy takarja el a már rég konzul ígért Bosznia és Hercegovina birtokba vételének végrehajtását, mit az orosz eleinte színtleg elenezni, de a miben aztán az előleges megállapodások szerint engedni fog, hogy Andrassynek is legyen módja diplomatiái sikerrel dicekedhetni. Ezen felfezés pedig alapos, mert ha komoly volna a szándék az orosz meggátolni a keleti hatalmi viszonyok gyökeres átalakításában, akkor nem 40—100, hanem 4—500 milliónyi hitel kell és az egész hadsereg és honvédségnek 8 nap alatti talpra állítása, ha ez előleges kürtöltetés nélkül megtörténne, akkor elhisszik hogy Bécsben komolyan veszik az orosz terjeszkedés meggátolását.

gyarul ügyvédbojtárnak, az az olyan valakinek, a kinek kötelessége a kliens-birkákat összeterehni, hogy azokat a principalis ur megvirhassa.

Ezen kívül kötelessége volt a pin-czére felügyelni, az asztalra bort hozni, a kappant, libát, ruczát, pulykát szépen francsirozni, a hucszel és kocissal a principalis ur megbízásából veszekedni, kivétevény a szobalány és szakácsné, mivel egyedül csak a háziasszonyok volt privilegiuma ezeket összeszidni, részint pedig mivel a szakácsnéval s szobalánnyal inkább szeretet a partvista minél jobb lábón állni. — Ezenek is kívül kutyakötelessége volt a házi kisasszonyok lohalálában udvarolni, ennek viszonzásul joga lévén öt jámborságáért kika ezagni s néha néha nagy kegyesen meg is nyakalni.

Fizetése az ügyvédbojtárnak a mellett, hogy gazdájával volt egy kenyéren, 10 frtból állott. Tehát még 20 krajczárral kevesebbet kapott, mint a nótabeli tarnczeai bojtár.

Hanem mikor aztán letette a fogas censurát, hol a táblabíró ur olyan forma kérdésekkel szoritotta présbe, hogy például: „mikor üres a pertár?” Ő meg ráfeleli nagy bölcsen, hogy: „mikor meszlik!” Vagy például, hogy: „mi az első teendő, ha egy cliens belép a szobába?” Ő meg feltalálta magát rögtön megfelelt, mondván: „előleget kérni,” — akkor kiadták a kutyabőrös diplomát, a mely megalapította a tekintélyt és megkötötte azonnal a gazdag házasságot a kancsal tekintetű házi kisasszonyval.

ORSZÁGGYÜLÉS.

A képviselőház febr. 21-iki ülésében a vám és kereskedelmi szövetségről szóló törvényjavaslat részletes tárgyalása folytatott, a midőn az első czikke 26 szótöbbséggel fogadtatott el. E 26 szavazati többség is csak mesterségesen és pressiónak mindenféle nem által tartatik együtt, úgy hogy a kormány élete csak hajszálon függ.

A képviselőház febr. 22-én következő ülésében kemény küzdelem folyt a képviselőházban a kormánypart és az ellenzék között; s amidőn a vám és keresk. szerződés 5 évi felmondására vonatkozó záradék felett ejtveten meg a szavazás, a kormánynak 187 szavazata ellenében az ellenzéknek 165 szavazata volt és így a kormánypart szótöbbsége csak 22. Az ellenzékhez tartozó képviselők közül ez alkalommal mintegy 24 hiányzottak.

A képviselőház febr. 26-iki ülésében a vámlgyi vita végieg befejeztetett. A részletes tárgyalás alkalmával Kautz Gyula az arany vámok ellen szólalt fel, míg Korody és Steinaecker ban a tulesigazított kávévám talált ellenzőkre. A magas petroleum vám ellen Apponyi Albert gróf szólalt fel és azt 8 forintról 3 forintra kívánja leszállítani.

A magas gyapjувámo knál ismét megélénkült a vita s ellenz. sz óltak Kerkápoly Károly, Simonyi Lajos báró, Ráth Károly, kik egyuttal gr. Apponyi Albert azon módosítványát pártolják, mely szerint a fél gyapjuárak értékükhez képest külön osztályoztassanak. A ház azonban a módosítványt el nem fogadta.

KÜLFÖLD.

A béke olajga úgy látszik csak nem akar kizöldülni, miután puskaporral van a levegő elárasztva. A conferentia vagy congressus aligha fog összeitleni és ha össze is áll, sem Bismarck, sem Goresakoff, de még Derby sem fog azon megjelenni. Emlegetik, hogy Muszkaország fejedelmi congressust akar egybehivatni és aztán az határozna a kelet új rendezésére nézve. Oroszország huza vonása egyébként csakis arra irányul, miszerint hadsereget év idő alatt roppant számra emelje és teljesen fellegyverezze — aztán majd nem bánja akár mi történik. Ezzel szemben azonban más országok sem maradnak hátra, Angolország is erősen folytatja a fegyverkezést, Andrassy is 60 milliót fog kérni e czélra a delegátótól, a mint ez a legközelebb nagy miniszteri tanácsban elhatározatott. Franciaország és Olaszország szintén nem töltik tétlenül az időt.

A mint ma állnak a dolgok, a háború sokkal bizonyosabb, mint valaha. Oroszországnak a kongressusi Lengyelországban 40 ezer főnyi hadsereget fog össze. Bukovinát, Gácsországot, Lodomeriát és Erdélyt fenyegetik a muszka hadak. Az erdélyi határokról térképeket vesz föl a muszka mérnökár. Tisza különben hivatalosan értesíté Andrassyt, hogy az erdélyi főispánok hivatalos táviratai szerint a muszka csapatok már az erdélyi határookra szállottak. Szenle honvédelmi miniszter honvédsereget ren lelt az oláh határra. Az erdélyi határon egy 100000 főnyi muszka hadtest áll. A had-

A mostani patvarista, az ügyvédi kamarába beamatikulázott ügyvédjelölt, még száz perczenttel százalomra méltóbb a réginél. A paraszt ember mondása szerint pedig „alja sabb a stemplinel!”

A mi a bogarak közt a futonez, az az emberek közt az ügyvédjelölt, t. i. nyargalomb. Ha látsz egy homályos valamit az utcán, mely sebesebben jár a forgószélnél, bátran ráfogtad, hogy ügyvédjelölt. Szájában plajbázist ropogtatva, hóna alatt peres aktát szorítva vágat árkon, bokron keresztül. Járásbíróságtól törvényészékhöz, innen a telekkönyvhöz, telekkönyvtől a megyéhez, innen a városháza hoz; forog mindig, mint egy megátkozott szabályos körben. Kutat, szimatol, kér, könyörög, agyarkodik, istenkedik. Az iktatótól a bíróg mindenki csak őt szidja. Ninesen az a szent a kalendáriomban, a melyikkel ne átkoznák. Jóravaló ügyvédjelölt azonban fel sem veszi az ilyent. Eleinte egy kissé rosszul esik ugyan neki, de később beletörődik. A nyargalázáson kívül teendői közt tartozik: a tárgyalás, végrehajtás, árverelés stb. Ha elveszti a pert, az rendszeren az ő ostobasága miatt történik; ha megnyeri, az rendszeren a principalis érdeme.

Leggyakoribb functió, a melyre alkalmazzák: a végrehajtás, meg az árverelés. A vidéki paraszt nem fél jobban a tüzes menykőn utazó sántától mint azon nyított hintótól, a melyen valamelyik végrehajtó háromnegyed részben terpeszkedvén el, a megmaradt egy negyed rész helyett vékonypézt patvarista túli be. —

test parancsnokai utasítva lettek, mihelyt az időjárás megengedi, a hadászatiilag fontos pontokra megfelelő erőltitéseket emelni.

Ezen körülmények bizonyára nem a béke galambjai.

A muszka Vidin várát elvették az oláhoktól, miután azt Szerbia kapja, mi a kitűnően is elégedetlen oláhoktól még inkább muszka gyűlöletét teszi. Azon hír kering, hogy Károly fejedelem lemond, ha Oroszország el nem áll Beszarabia visszafoglalásától, a mostani román kabinet is kész lemondani. Az oroszok már kiszemelték az esztre Sturdza György herceget Károly fejedelem utódjául.

A szerbekből ismét Nis várát veszi el Muszkaország, s ezért ismét a szerbeket eszi a méreg és Proties tábornokot rendkívüli misszióban Sz. Pétervárra, a metropolitát pedig a muszka főhadiszállásra menesztik. A szerbek el vannak határozva az általuk O-Szerbiában elfoglalt területek egy talpalatnyit sem visszaengedni.

Megbízható hírek szerint Oláhország és Szerbia Ausztria-Magyarország protek-tióját kéri ki a konferenciára.

A görög felkelőket levertek a törökök. A szultán és kormánya a muszka azon követelését, hogy a hajóhad egy része átengedtesse és Konstantinápolyt megszállhassák, vonak dik teljesíteni, inkább kész a hajókat megsemmisíteni.

Bukarest, febr. 27. A Dunafejedelemség megállapítása föött most folgnak a tárgyalások s azok semmiesetre sem érnek egyhamar véget. Annyi bizonyos már, hogy Szerbia Nist is meykapta, de nem elégszik meg vele, hanem még Bosznia déli részét is követeli. — Ignatiev fölteszgesnek találja már a titkolózást s közelebb fogja Európát az összes sláv népek kész szövetségével meglepni.

London, febr. 27. Conservatív körökben itt a hangulat Derby ellen roppant elke-seredett. Határozottan követelik Derby visz-szalépését.

London, febr. 27. A „Times” jelenti Sz. Pétervárról, hogy ott nem hiszik, hogy a conferentia létre jön, és az Angliával való szakítást tárgyalják. Muszkaország el nem áll a török páncézosok át-vedésétől.

London, febr. 27. Layard azt sürgönyzi, hogy a porta kértelmeleg beszél, neki mást mond, mint Ignatieff-nek, úgy hogy a közlekedés minden bho-tellen.

London, febr. 27. A „Standit” leg jobb forrásból értesül, hogy Muszkaország el van határozva a keleti kérdést egyszer mindenkorra megoldani és kész inkább Angliá és Ausztriával is megvacsorolni: mintsem hogy egyetlen is engedn-kötelességeiből.

Páris, febr. 27. A „Constitutionel” határozottan állítja, hogy létezik Derbynek egy sürgönye Goresakoffhoz, melyben egyetlenegy kozáknak belépése Konstantinápolyba Angliá szakítását fogja elő-idezni Muszkaországgal.

Bécs, febr. 27. A „P. C.” bukaresti jelentése szerint Sulina török részről kiürítetett és muszka részről megszállott, mind-azonáltal Galacz és Brailában

Mindenki tudja, hogy „nyúzni” jönnek. A kutya is dühösebben ugatja meg őket, mint bárki mást. Jófajtája ügyvédjelölt előtt nines százalom, ninesen kegyelem. Ki kell rántani a beteg alól a pártát, halot alól a lepedőt, sőt volt valahol olyan ügyvédjelölt, ki még a jeggyűrűt is lereszelt a halott ujjáról. Hja ilyen odiosus teendőknél nem szabad a szivet is magával vinnie, hanem azt ilyenkor otthon hagyja. Mert megtörténhetne, mikor az özeveg asszony könyzapor között a földön térdelve, kezeit kulesolja össze s úgy rimánkodik előtte a várakozásért, még elég gyáva volna megadni. Pedig a könyörület, százalom s más eféle nemesebb emberi érzelmek egyedül a principalis ur markában vannak, ha — ugyan vannak. Ő neki kötelessége nyúzni, addig amig a hóból tart. S mikor kizpusztította a házépet mindenétől, vagy eladta feje felett a hajlékot s mikor az idegenbe bujdosó koldusnépek kezébe nyom utraváloul egy vándorbotot, még mindig fülebe cseng a százsor ismételt átok: „verje meg az isten mind a két kezével!” Pedig egy is elég teher lenne egy életboldogságnak. Iyenkor aztán ő is kiengedi nagy suttynban kebeléből a nehez sóhaj, mely felkötötte magát s ajkai meg mintha azt rebegnék halkán: „Szegény anyám, ha tudta volna, de hogy szált volna emgemet.” Hanem azért másnap megint elől kezd, mert „muszáj” no meg mert diurnum jár utána.

Szilay Pista.

azt hiszik, hogy Muszkorszag, mig tovább bonyodalomaktól kell tartania, a Duna torkolatát nem szándékozik a torpedóktól veszélytelené tenni. A Duna-gőzhajózási társulat kérdésre a muszka hatóság azt válaszolta, hogy mind a utasítás nélkül van a hajózási ületőleg, a társulat igazgatója felhatalosított régett a muszka főhadiszállásra indul.

London, febr. 27. Az angol csatornaflootta Hay lorddal, mely 6 hajóval áll, ma érkezett Maltába; „Cowette” hajó a Beziika öbölbe ment, „Helikon” és „Bittern” követik.

Városi rendk. közgyűlés.

— Február 25. —

A főispán 9 órakor megnyitotta a gyűlést, melyen a tárgyszorozato' megelőző Radócsay biz. tag az iránt interpellálta a polgármester urat, hogy van tudomása arról, miszerint az erdőmester a város tulajdonát képező fából 25 ezer db szőlő karót készített és miért? Polgármester új választ előadja, hogy a szóban forgó karókészítés kísérletképen történt, ha valjon a városi erdőgazdálkodásban lehetne-e egy új s a közönséges favágásnál jóval előrelépést érhetünk el. Akisérlet kedvező eredményt mutatott, a mennyiben 1000 darab karóért 12 ft folyt be, míg ugyanazon famennyiség tűzfőfahasábkban áruba bocsájtva csak 4 ft jövedelmez. Nyilvános árverés ez alkalommal azért nem tartott, mert a karók mennyisége sokkal esekélyebb lenne, semhogy érdemes lett volna azokat a nagy költséggel járó árverés útján áruba bocsájtani. Különben a karóknak az erdőmester által 12 fibau felvett árszabásról nem volt tudomása. A jogot illetőleg ilyen kísérletek tételére polgármester a házszabályok illető paragrafusára utal. E választ a közgyűlés tudomásul vette.

A tárgyszorozat első tételként jelenti polgármester úr, hogy Járányi Ignác 1871-ben hivatalától felfüggesztett ellenőr elmaradt járandóságai és vagyónára vezetett zárlat következtében szenvedett kára és tönkre tétele czimén 5800 ftig keresetet indított a város közönsége ellen. Ezen — polgármester úr szerint alaptalan (?) — perben a város képviselével a tiszti ügyész Rószinger Ignác bizatik meg úgy azonban, hogy a perben való eljárását, az e célra megválasztott hat tagu bizottság véleményére kell alapítani. Ezután a város közönségének a városi erdőgazdálkodásának gyakorlatáról és a törvényhatósági közegek hatásköréről szóló új szabályrendelet tárgyalása következett.

E szabályrendeletet egy két lényegtelen változtatással egyhangulag elfogadta a közgyűlés.

A szabályrendelet felolvasásakor itt ott támadt észrevételek közül csak Radócsay Mátyás és Papp József uraké érdemeinek említés. Papp ur ugyanis, ki talán legtöbbször részesült kiküldetési díjakban azt indítványozta, hogy a bizottsági tagok kiküldetéséikért (pl. az erdőbe) napi díj fejében ne mint a szabályrendeletben felvéve van 4 ft, hanem csak 2 ft kapjanak. A közgyűlés azonban polgármester úr azon megjegyzésére, hogy a bizottsági tagok a város területén sok olyan kiküldetéssel terheltek, melyekért semminemű díjakat nem kapnak s így méltányos, hogy a város területén kívülre történő kiküldetésekénél némileg kárpótoltasassanak, elfogadta a 4 ftot.

Sokkal fontosabb Radócsay megjegyzése a szervezési munkalatról II. rész. I-ső §-a ellen, határozatlan lévén azon kitétel, hogy közgyűlés akkor is tartandó, ha azt a tlt. bizottság szükségesnek tartja, mert oly nem vélt sürgős esetekben, minők a tlt. bizottság elölleges tudomása nem lehetné nem intézkedhetett, és midőn a főispán vagy polgármester érdekeltség vagy más okból nem akarja a bizottság közgyűlést egybehívni, kívánja, hogy legfeljebb 20 bizottsági tag kijelentése akaratára, köteles legyen a bizottság közgyűlést egybehívni, mégis polgármester alaptalan érökődése folytán a határozatlan kitétel, mely a bizottság jogait kijátszhatóvá teszi, — megmaradt.

(Mint tudjuk ezen pont iránt felfolyamodás készül.)

A ráczvárosi és környékbeli szőlőkben és malmokban lakó választók a II-ik kerületből az I-ső választó kerületbe osztattak be.

Ezen közgyűlésen elfogadott szervezési munkalattal eszközölt nevezetesebb változtatások a következők:

Az ügyészség teendői kétféle osztottak. Az egyik ügyész öre a törvénynek, a törvény erejével bíró szokásnak, és a törvényhatóság szabályrendeleteinek az önkormányzatban és a közgyűléseken; — a fegyelmi törvény értelmében eljár, — a törvényhatóság rendszerinti jogtanácsosa, s mint ilyen szerkeszti a szerződéseket s az állandó jogügyi bizottság előadója, a városi közönség ügyeinek felügyelete alatt álló összes alapítványok érdekeit védi s magán pereit, mint ezek jogképviselője vezeti. Végül a közigazgatási bizottság szavazó tagja és szakelőadója. A másik ügyész pedig eljár az árvalügyekben az 1877-ik évi 474-b. számú helygyminiszteri rendelettel megállapított ügyrendszerint, és az állami adó, ügy a községi pótdadó s adótermészeti járulékoknak a törvény szerinti biztosítását a tanács — vagy polgármester meghagyásaihoz képest — teljesíti. Az ügyészek — szükség esetén, a polgármester meghagyásához képest, — hivatalos teendőikben egymásnak segéd-

kezet nyújtani kötelesek. A városi ügyészek fizetése 500—500 frtra szállított le.

A tiszti főorvos teendőinek meghagyásával két kerületi orvosi állomás 300—300 frt. fizetéssel szervezetett, ezek köteleltsége lesz a többiek közt saját kerületükben a vagyontalan betegek gyógyítani, az orvosrendőrségi és a halottkémi teendőket végezni. — A városi körkórház részére két korházi osztályorvosi állomás szervezetett, fizetésük 800—800 frt. a korházi pénztárból lesz fedezendő. — A korházi gondnok mellé ellenőri állomás szervezetik.

Az egyik tanácsnok mint eddig árvaszéki elnök lesz, de az árvaszéknél nem lesz előadó. Az árvaszéki tlnőkön kívül az I-ső a jegyző lesz árvaszéki előadó.

A közgyűlés 1 órakor véget ért.

A békebiróság.

A helygyminiszter az igazságtügyi miniszterrel egyetértőleg a kisebb polgári ügyekben való eljárásról vagyis az úgynevezett bagatell bíróságok felállításáról szóló 1877. évi XXII. törvényekhez hatályba lépését — mint azt már jeleztük — marezinus hó 1-ére tűzte ki, s felhívta a törvényhatóságokat, hogy a törvény életbeléptetése céljából szükséges előzetes intézkedéseket mielőbb tegyék meg; nevezetesen jelöljék ki azon közigazgatási tisztviselőket, kik a törvény 5. §-a értelmében a községi bíraskodást gyakorolandják, egyuttal pedig a végrehajtási és furdijjakkat a közigazgatási bizottság által állapították meg, s a közönséget mindkét tekintetben hirdetmény útján értesítsék.

Mennyiben tett már eleget a mi városi törvényhatóságunk e rendeleteknek az a mult hétfőn tartott közgyűlésről szóló tudósításban olvasható.

E törvény célja a polgári élet viszonyaitól kifolyó kisebb peres ügyekben: az olcsó és gyors igazságszolgáltatás. Ez lebegett a javaslatot tevő kormány s a törvényhozás előtt, országos követelménynek tartván az igazságszolgáltatás gyorsítását. A cél mindenestre helyes: ilyen-e az eszköz, melylyel azt elérni reméli, azt megmutatja az idő. A törvény tiszteletünkben áll; ezért s mivel már meghaladott dolog, nem bíráljuk, hanem mert a törvény épen a törvényben járhatnak közvetlenségére van építve, csak ismertetni fogjuk.

A békebirónak oly törvényszabta határozatok és szabályok alapján kell hivatalos ténykedésénél mozognia, melyeknek alapelvei az eddigi szokásban és érvényben volt törvényektől sokban eltérnek. A békebiró ugyanis hivatala lesz a kisebb polgári peres ügyekben a királyi járásbiróságot, az úgynevezett világos és 30 forintot meg nem haladó kereseti kérdésekben a községi bíróságot is helyettesíteni.

Hogy a községi bíraskodás, mely eddig is jogosítva volt az 1869. évi LIV. törvény értelmében, a sommás szóbeli eljárás egyes eseteiben itélni, e hivatásában mennyire meg vala bénítva egyfelől az által, hogy ítélete csakis az esetben vált illetékesé, ha a felek abba egyértelműleg beleegyeztek; másfelől az által, mert az igazságszolgáltatási tisztelet igen sokan az országban arra nem hivatott egyének, mint bírák gyakorolták, az való. De az ily peres ügyek igen sokszor hosszadalmasakká is váltak, s ez a szegény emberekre, mint pélékellő felekre, igen sok és tetemes hátrányokkal járt. Már pedig az igazságszolgáltatásnak a szegény emberre néve éppen abban áll a legfőbb előnye, hogy a gyorsan, és a mi fő, olcsón történjek.

Mindezen bajokon segíteni akar a nevezett békebirósági törvény.

A szándék jó, lássuk a kivitel módzatokat.

A nevezett törvény szerint a békebirósági eljárás szorosan szóbeli, közvetlen és nyilvános, t. i. a peres irásbeli tárgyalás ki van zárva, a bíró a felek meghallgatásával az igazságot kipihatólván, mond ítéletet, mi által az eljárás a kir. járásbiróságokénál hasonlíthatatlan gyorsabb volna. A békebiró a községi bíraskodással is megbízható, mely esetben a békebiró ebbeli működésének tartalma alatt — az illető község területén külön községi bíraskodásnak helye nincs.

Békebiróságot rendezett tanácsa városok a közigazgatási bizottság útján folytathatnak. A törvény megkivánja, hogy a békebiróvá ajánl egyen elméleti bírói, vagy jogtudományi államvizsgát tett, vagy bírói hivatalt viselt legyen, kit a közigazgatási bizottság meghallgatása után az igazságtügyi miniszter a király nevében nevezi ki. A békebiró nem lehet állami tisztviselő, községi vagy körjegyző, működő ügyvéd, vagy gyakorlati ideje alatt ügyvédjelölt, kir. körjegyző, alkalmazásban levő lelkes, segédlelkes, szerzetes és néptanító.

A békebiró ítél pénzköveteléseket tárgyzó ingóság vagy munkateljesítés iránt, kamatok, életjáradékok, tartás és élelmezési kötelezettségek tárgyában 50 frtot meg nem haladó összeg erejéig, a járulékot ide nem érve, mert a járulékok a főösszeget is meghaladják. Itél polgári eljárás alá eső mezői rendőrségi ügyekben a járulékon kívül 100 ft erejéig. Itél bérleti ügyben a bérlet lagnak vagy tartozmányainak kiüritése, vagy ezeknek a bérlő részére való átbocsájtása iránti keresetekben feltétlenül. Más bérleti helyiségek kiüritése vagy átbocsájtására irányzott keresetekben 200 frtig. Haszonbérlet visszabocsájtása iránti keresetekben 50 frtig.

Becsültséértési ügyekben az országnak azon területén, ahol ezek polgári eljárás tárgyat képezik.

Itél országos vagy hetivásári ügyek-

ben 50 frtot meg nem haladó összeg vagy tárgy érték erejéig.

Itél megsegítési és sommás visszahelyezési ügyekben, de csak akkor, ha a per tárgyat lakásnak vagy tartozmányainak, vagy egy 1600 négyszög öl földet meg; nem haladó földbirtoknak birtoklása képezi.

Az eljárásba a bíró, ha az ügyet hatósága alá tartozónak és magát illetékesnek tartja, bocsátókik s lehetőleg rövid határidőt tűz. A panasz tárgyalására rendszerint a peres felek neveit, a keresettárgyat vagy összeget, s a tárgyalás idejét és helyét tartalmazó idézvény kézbesítése által hivatnak meg.

(Folytatása következik.)

Aidinger János.

Pécs, szab. kir. város polgármesterének

évi jelentése.

Tekintetes Közgyűlés!

A lefolyt 1877-ik évben az önkormányzat és városunk közléte terén elért eredményekről szóló jelentésemet van szerencsém hivatalos kötelmenbeh képest tisztelettel előterjeszteni:

A közigazgatás ügy a törvényhatósági élet összében mutatkozó jelenségek helyes megbírálása, csakis a kitűzött cél elérésére alkalmazásba vett eszközök és egyéb a keresztnyílvitelre befolyással bíró körülmények kellő figyelemba vétele mellett lehetőleg előkészítendő, — alább következő jelentésemben fő figyelmet arra látom fordítandónak, hogy a tettes közigazgatási ügy az elért eredmények, — valamint a mutatkozó hiányosságok bíralatánál, — minden irányban a lehetőség szerint kimarítva állap nyujtassék, — hogy ekként híven előlittetve legyen a közélet minden mozzanata, hol a további fejlődés netalán akadályai elhárítandók — vagy újabb kezdeményezés szükségessege mutatkozik.

Ezen elv nyomán indulva vagyok bátor tiszteletteljes jelentésemet 2 fő részre osztva — melyek közül az egyik a közigazgatás menetét és a városi hivatalok kifejtett tevékenységét általában, — a másik pedig az egyes közigazgatási ágak részleteit tárgyzzza, — a következőkben előterjeszteni, ugyanis:

A lefolyt 1878-ik évben befolyt a közigazgatási iktatóba . . . 10929 ügydb. hozzá adva az 1876. évről . . .

átthozott	73
Összesen elintézendő volt	11002 ügydb.
Ezekből elintéztetett:	
6 rendes és 3 rendkívüli közgyűlésen	180 db.
103 tanácsülésein	7909 "
c) a városi pénztári hiv. részéről	1644 "
d) az únjonozási	912 "
e) a számvévi	100 "
f) a szálláolási	117 "
g) a mérnöki	6 "
h) tiszti főorvosi	1 "
i) tiszti ügyései	3 "
k) kórházgondnoki	58 "
l) erdőmesterei	1 "
m) leltárnoki	19 "
n) alevs szedi	1 "
o) hiteseítési	7 "
p) kézbesítési	16 "

Összesen: 10974 db. maradt tekát elintéztetlenül az 1878 ik évre áthozva . . . 28 ügydarab.

A városi árvaszéki iktatóba érkezett az 1877. év alatt . . . 3634 db. ebből elintéztetett . . . 3564 db.

maradt tehát az 1878-ik évre 70 db. mely hátramaradásig indokolása céljából vagyok bátor Péhm Gábor árvaszéki ülnök úr hosszas betegségére utalni.

A rendőrkapitányi iktatóba érkezett az 1876-ik évről áthozott 20 darabbal együtt 8342 db. melyből elintéztetett . . . 8311 db.

téhat áthozott az 1878-ik évre 31 db. Választmányi ülés tartatott összesen . . . 43 és pedig gazdasági . . . 17 jogügyi . . . 9 építési . . . 6 kórházi . . . 5 pénzügyi . . . 2 központi . . . 4 melyeken legnagyobb részt közgyűlési ügyek lettek előkészítve.

A központi kormány működését illetőleg van szerencsém előadni, hogy a választók az 1878-ik évre érvényes névlajstroma a törvényiszabta határidő alatt és módon elkészült, — és a nm. m. kir. helygyminiszteriumhoz fel is terjesztetett, — továbbá a törvényhatóság kebelében fenálló közigazgatási bizottság működését illetőleg van szerencsém megjegyezni, hogy ez jelentésem körébe nem esik, — miután a törvény rendelete szerint a jelzett bizottság évi jelentését közvetlenül a tettes közgyűléshez bejertjeszteni tartozik.

A városi iskolaszék tevékenységéről szóló jelentés pedig a tanfolyról szóló jelentéssel együtt fog alább előadati.

Az egyes hivatalok tevékenységét és a közélet terén elért eredményeket illetőleg, van szerencsém előadni:

A közbiztonság és közrendészeti állapot a lefolyt 1877-ik év alatt, — nem mondható kielégitőnek, — miután gyilkosság 1, emberölési 2, betörési és tolvajlásai esít 57, tehát bünyevítő uton megtorlandó bűncselekmény összesen 60 fordult elő, — továbbá rendőri kihágás 224 merült fel, melyekből fogsággal 182, bírsággal pedig 42 fenytetett.

A vagyonbiztonságot leginkább veszélyezteté a számos bolbtörés, melyek közül két esetben a kár ezer forintot meghaladott, — de a tettesek a legszorgosabb

nyomozás daczára sem voltak az 1877-ik év folyamala alatt kére kerithetők, — s így nagyobb vigyázat és éberség kifejtetése végett, — miután a rendelkezésre álló rendőri személyzet elégtelennek bizonyult, katonai karhatalmat voltak kénytelenül igénybe venni, s így sikerült is a már agasztó mérvben szaporodó betörések és tolvajlásoknak elejét venni.

Kötelességek ismerem, a tettes közgyűlés megnyugtására felemlíteni, hogy a városban lappangott tolvajbada féltedezése és a bűnrészesek elfogatása által a lakosság vagyön- és személybiztonsága ismét helyreállítottat.

Nem hagyhatom említés nélkül azon szomorú körülményt, mely különben is a városban lappangott tolvajbada féltedezése és a bűnrészesek elfogatása által a lakosság vagyön- és személybiztonsága ismét helyreállítottat. Nem hagyhatom említés nélkül azon szomorú körülményt, mely különben is a városban lappangott tolvajbada féltedezése és a bűnrészesek elfogatása által a lakosság vagyön- és személybiztonsága ismét helyreállítottat.

Igaz ugyan, hogy ez ügyre néve a magas kormányhoz intézett felterjesztéseinkre, — a tolonczügynek törvényhozási lag leendő rendelkezése kitátságba helyeztetett, de mind annak daczára úgy hiszem alapos azon aggály, hogy gyökeres javulás csak úgy leund előrhető, ha a város közönsége a szegény ügy szabatos rendezése és esetleg kényszerdoloházzal egybekapcsolt szegényház felállításá által az elérni kívánt eredményt biztosítja, —

mire néve külön előterjesztése s t annak idején megtenni kötelelességünk ismerendem.

Tíz eset volt az 1877-ik év folyamala alatt 11, — melyekből 4 lakóházakban, 2 pajtákban, — 5 pedig szálló házakban ütött ki. — Az önkényes túlöltőség buzdó és önfeláldozó tevékenységének azonban a nagy közönség jóakaratu támogatása mellett sikerült a pusztító elemek gátot vetni, úgy hogy csakis a kigyúlt épület esett a lángok martalékkává, s a vész terjedése szerencsésen megakadályoztatott.

A felmerült tüzesetek oka gondatlan- ság vagy véletlen balesetben keresendő, szándékos gyujtogatás nem fordult elő.

Az 1877-ik év folyamala alatt a rendelkezésem terén három szabályrendelet lett megalkotva és pedig 1-ször a kéménysepergetesi, 2-or a lakók nyílvantartása s végül 3-szor lakváltoztatási és lakbészabályzat, — mely utóbbi azonban még kormán. hatóságilag helyben nem hagyatván, tényleg életbe léptethető nem volt.

A rendőrkapitányi hivatal belső ügy forgalmára néve van szerencsém előadni, — hogy kisebb szóbeli panasz elintéztetett 2809 munkás és iparosgedő nyílvantart. 725 ideiglenesen itt tartózkodó . . . 682 utas . . . 2739 eselőkönv kiadott . . . 269 iparjegy . . . 66 igazolvány . . . 561 zene-és tánczengedély kiadott . . . 260 szabadságos katona és honvéd nyil-

vántartatott 4834 letelepült nyílvantartatott . . . 47 eltolonczoltatott . . . 453 rendőrileg letartóztatva volt . . . 1298 egyelt és társulat nyílvantartatott . . . 45

Az 1876-ik évben létezett 41 egyelet száma téhat 4-el szaporodott, — és pedig létesültek:

a jogakadémiai olvasó kör, — a eszmadia és sütő ipartársulat — s ujja alakult az itteni statusquo izraelita hitközség.

A közegezségi állapot városunkban a letelt 1877-ik évben, ha annak 3 utolsó hónapjait leszámítjuk, igen kedvezőnek mutatkozott, a mennyiben ezen idő alatt nemesak semminemű járvány fel nem merült, hanem az előfordult szórányos kör-

esetek száma is épen oly korlátolt, mint lefolyásuk enyhe volt.

Azonban az év utolsó negyedében ezen kedvező közegezségi viszonyok teljesen megváltoztak, mert ekkor a kanyaró és hökürut járványos jelleggel lépvén fel, jelentékeny kiterjedésre emelkedett.

Különben az észlelt betegségek jellege az egész éven át túlyomóan hurutos volt, rérgis azon különbséggel, hogy az év téli és tavaszi szakában a lézró szervek hurutos bántalmi voltak túlsúlyban, míg a nyári hónapokban az emésztó szervek túlsúlyban nyakkartyái voltak a kiválóan megtámadott részek, minek folytán a bélhurut július és augusztus hónapokban igen elterjedt és gyermekeknel sok esetben halált idézett elő; — öszsel pedig a kanyaró és hökürut kerülték felszínre és a város ifjabb nemzedéke körében oly rohamosan terjeszkedtek, hogy enyhe lefolyásuk daczára, — a helyi népiskolák egyes a ragálytól meglepelt osztályait ideiglenesen bezárni kellett.

Született városunk területén az 1877-ik év folyamala alatt 927 gyermek és ugyanamnyi egyen halt meg, — a születések és halálozások száma tehát egyenlő lévén a népességi szaporodás tekintetében, — elég kedvezőten eredménynek mondható.

A szülöttek közt volt 452 fiú és 475 leány, — tehát leány több 23-mal mint fiú, továbbá törvényes 812, törvénytelen pedig 115; Iker szülöttek 15 izben, hármass szülles 1 fordult elő.

Házasság kötöttetett 197.

A halottakból esik a férfi nemre 506, — a nőnemre pedig 421, — férfi téhat 85-tel több halt el mint nő.

Az életkort tekintve a halálozás leg-nagyobb volt az élet első éveiben 284 egyén, — legkisebb a 10 és 20 évek közötti kor-

ban 32 egyén, — 80 éven felül 37 egyén halt meg.

Általában a halálozások mult évi száma úgy viszonylik a lakosság számához, mint 29 : 1000.

A védhímlőnek oltása az egész éven át gyakoroltatván, az 912 gyermekek sikerrel lön alkalmazva.

Rendkívüli halálozási eset, melyek alkalmából orvosrendőri boncolzat eszközöltetett — 24 fordult elő, — ezek közül 8 baleset — 13 öngyilkosság, 3 pedig erőszak által okoztatott.

A helyi gyógyszerárak október havában hivatalból megvizsgáltatván, azok mind felszerelések tekintetében, mind a kémlett gyógyanyagok minőségére néve — mind pedig a kiszolgáltatásnál észlelt pontosság és helyes árszabványozás szempontjából rendben lenni tapasztaltattak.

A rendőri felügyelet alatt álló kéjnők orvosi vizsgálata hetenkint kétszer eszközöltetett.

Az elarusítás végett piacra hozott tápszerkek és élelmi czikkok egészégi szempontból hetenkint többször vizsgáltattak meg.

A vidéki gyermekeket dajkaságban tartó nők az orvosrendőri ellenörzés céljából összeraittak, — és az ápolásukra bizott kisedek havonként megvizsgáltattak.

A helyi vendéglők, kávéházak és czakrászadák a főzés és sültéshez használt edények tekintetében — a szikviznyarak a kezelés helyessége és gyártmányuk minőségére néve, — az uszodák, a gőz-és kádifürdők tisztaság és czésztértség szempontjából az orvosrendőri felügyelet és vizsgálat tárgyat képeztek.

Az orvosi személyzet — mely 15 orvosdoktor, 6 sebész — 2 állatorvost, 4 gyógyszerész 6 segédet, — és 23 okleveles szülésznet számlál — a helyi követeleményeknek rendes viszonyok közt teljesen megfelelőnek találattik.

Az állategészségi állapot kielégitőnek mondható, — miután semmiféle járvány vagy betegség nem uralgott.

El nem mulaszthatom e helyütt felemlíteni, hogy a közegezségi ügy rendezéséről szóló törvény rendeleteit mindenkiben a lehetőség szerint végrehajtani és teljesíteni szoros köteleltségűnknek ismerjük.

A városi közkóroda 1877. évi beteg forgalmára néve van szerencsém előadni: Az 1876. évről áthozatott . . . 112 egyén az 1877. é. folyamán felvétetett 1165 . . .

téhat összes létszám 1277 . . . az évi fogyaték volt . . . 1148 . . .

téhat maradt az 1878. évre 129 egyén. A gyógykezelés eredményét pedig van szerencsém a következőkben előintétni:

Gyógyult . . . 593 férfi 340 nő javult . . . 38 " 28 " meghalt . . . 82 " 41 " további ápolás alatt maradt: 86 " 43 " mint gyógyíthatl. elbocsájt. 15 " 11 "

Összesen 814 férfi 463 nő

Az összes 1277 egyénből állott létszám pedig igénybe vett 33710 ápolási napot, melyek után felszámított 21368 ft 17 1/2 kr. ápolási költség a magas Helygyminiszterium által meghatározott részletekben.

Az összes kórházi pénztári forgalom rugott és pedig: Bevételeiben . . . 33.309 ft 37 krra kiadásban . . . 32.390 ft 20 krra

Nem hagyhatom említés nélkül a helylytt azon figyelemre méltó körülményt, hogy az 1875. évi III. t. cz. életbe lépte folytán a vagyontalan kórházi ápoltak után felmerülő gyogydíjjak, — az illetékes törvényhatósági betegápolási alapból lévén előlegezendők, illetőleg megtérítendők, ezen intézkedés folytán kórházi pénztárunk nem ritkán oly zavarba jut, hogy a legszükségesebb kiadásokat sem képes fedezni, mert az egyes törvényhatóságok a járó díjak megküldése körül késedelmesen járván el, a szükséges készpénz be nem folyik.

Ezen bajon gyökeresen segíteni módunkban nem áll, mert igaz ugyan, hogy a panasz utja nyitva áll, — de ez is a kívánt eredményre alig vezet, — s így kénytelen volt városunk közönsége, hogy a kórházi pénztár hitelle meg ne semmisüljön, — s a hitelezők kielégítetésüket bírósági uton ne szorgolják, — miután a magas helygyminiszteriumhoz intézett több rendbeli kérvényeink a kívánt sikert nem eredményezték, — 6000 frtnyi kölcsön főlvenni, — melylyel a fenforgott zavart állapot némileg rendeztetett; — mely kölcsön visszafizetésére néve meghatározott törlesztések ez ideig pontosan be is tartattak.

Ezen körülményben keresendő annak oka, — hogy a kórházi épületen terbe vett pótépitkezések az 1877-ik év folyamala alatt nem eszközölthettek, — s nem is lesznek eszközölthetők mindaddig, mig a kórházi pénztár állapota jobbra nem fordul.

A kórházi kezelés egyik ágát képező úgynevezett szegény- vagy szülöház alapítókéje az 1877-ik év végével volt 63.237 ft 34 kr., — továbbá ingatlanokban az Agoston-utczában 34. sz. a. lévő ház beltelekkel és hozzá tartozó szántóföld fele részben, továbbá 3 szőlő, mely ingatlanok, — bírói árverésen a rajtok bekebelezve volt összesen 1105 ft. kórházi tőke és kamatainak megmentése végett, összesen 1300 frtért vették meg, — s melyekre néve fen van a remény, hogy a viszonyok némi javuláival ismét eladhatók lesznek, akként, hogy az alap minden veszteségtől megóvható leund.

Ezen 63.237 frtnyi alapítóke kamataiból, melyek a kórházi pénztárba folynak, — élelem és ruházattal való ellátást nyer 23 férfi és ugyanannyi nő.

Folytatás a mellékleten.

Különfélék.

— *A városi tanács kibocsátotta a közgyűlésig megállapított s a belügyminiszterium által helyben hagyott kövezet-vámdíj-szabályzatot, mely márczius hó 1-től kezdve lépett életbe. Eszabály szerint 1-ször minden befogott vonó állat után 5 kr. A vont szekér vagy kocsi — tekintet nélkül a rajta levő teherre, vámentes. 2-szor be nem fogott vagy is hajtott marha minden darabja után 2 kr. 3-szor apró marha után (u. m. egy éven alóli csikó, borjú, ürül, kecske, sertvés stb.) pedig 1 kr. díj fizetendő a vámházaknál. Ezzel a város tanácsa által az érdeklettek mihez tartás végett oly megjegyzéssel értesítettek, hogy a vámok elkerülése a fenálló szabályok szerint szigorúan büntetetik, — s egyúttal felhívattak: hogy az esetre, ha ezen szabályzatban megállapított díjaknál a vámosok által több követeltetnek, avagy ezen díjszabványt magában foglaló hirdetés a vámházaknál kifüggesztve nem volna, — a rendőrkapitányi hivatalnál — az illetők megfenyítése végett — panaszt emeljenek.*

— *A pécsi jótékony nőegylet múlt vasárnap d. u. m. Cseh szül: Kövér Anna elnökle mellett igen látogatott közgyűlést tartott, melyből a következőket említjük fel: Az évi jelentés szerint az az együletnek 366 tagja, 11060 ft. tőkéje, a gyermekertalap pedig 7938 ftból áll. A múlt évi bevétel 4122 ft. a kiadás pedig 3568 ft. volt. A létesítendő gyermekert ügye is az Engel A. ur által tett ajánlat következtében szóba hozatván elhatározták, hogy Engel ur ajánlatát, mely szerint az a posta épület kertjét megveszi és az együletnek ingyen átengedi azon feltétel mellett ha a gyermekerthez szükséges épületet a területnek a kigyó utca felé eső, részére építeti — egyelőre részükről nyilatkozat nélkül hagyják, annyival is inkább, mert az ingyen telekre vonatkozólag a város is tett már ajánlatot s így az ügy érdekében áll a két ajánlat közül az előnyösebbet választani. — Azon több oldalról támasztott óhaj, mely szerint a gyermekert alapítókéjének kamatai a varró iskola javára fordíttassanak — elvetette a közgyűlés. A nőegylet varróiskolája vezetése s illetőleg az a felett való felügyelet gyakorlására az idénre is egy bizottság lett választva. — Az eddigi kétalelnöknölközösönése folytán új választás lett megejtve. És pedig az egyik alelnökségre lapunk szerkesztőjének nejét Hakseh Józstát, a másikra pedig Schnaidt Mari asszonyt újra megválasztották. Egriné asszonynak alelnöknői minőségben az egylet érdekében kifejtett buzgó tevékenységeért a közgyűlés jegy-*

zőkönyvileg fejezte ki köszönetét. A választmányban megírtult 9 állásra megválasztottak: Jobsztné, Koszitsné, Nyersné, Böhm Bódogné, Engel Adolfné, Mendlik Teréz k. a. Dvorzsákné, Szirányi és Bodóné asszonyok.

— *† Özv. Förster Ignátné szül: Weinberth Katalin febr. hó 24-én hosszab szenvedés után életének 72. évében elhunyt. Béke poraira! Sziberth Nándor pécsi ügyvéd Henriette nevű leánykája zsenge életének 3-ik évében örökre elszenderült. Kikről gyakran álmodozál, nyugodjál ott az angyaloknál!*

— *A Dunán ismét megnyílt a közlekedés, miről azonban bővebbet nem írhatunk, mert az üzletvezetőség még eddig nem tartotta érdemesnek a menetrendet közzétenni.*

— *A Zsolnay Vilmos agyaggyárgyárában készült s a párizsi közkiállításra szánt tárgyak mult szombaton, vasárnap és hétfőn a gyár egyik lakhelyiségében közszemlére voltak kitéve. Közönségünk nem is mulasztotta el az alkalmat ezen e nemben egyetlen hazai gyárnak már is szép hirre vergődött gyártási képességéről közvetlen meggyőződést szerezni. A közkiállításra szánt tárgyak fajuk szerint több csoportra oszlanak, melyek mindegyike igen sok eredeti és értékes készítményt foglal magában. Különös feltűnést keltettek a minden stylben és nagyságban s mi fő — a legfinomabb kivitellel készített öblönyök (vázák,) melyek közül a legszebbekre — vagy négyre — a virágos díszítményeket Zsolnay ur kedves két leánya festette, még pedig valódi művésziességgel. Nemkülönben érdekes és nagybecsű egy fehér mázas agyaglap, melyben egy, Zsolnay ur által gyönyörűt szinezéssel festett kép fényképi kópiája van beégetve. Továbbá nagy részben syderolit és terralithból készült majolikák, ékítmények, tartályok, dísz tárgyak, Wedgwood és közönséges főző ugy étedények, számra nézve vagy 500 darab, megemlítésre méltók, melyek szakértők szerint minden tekintetben a legszigorubb követelményeket is kielégítik. Remélhető tehát, hogy Zsolnay ur a párizsi közkiállításra is dícsőséget szerez a magyar iparnak, s hogy a kizárólag az ipar terén tett haladása és szerzett érdemei iránt az elismerés és ipari szempontból való kiténtetés nem fog elmaradni. Zsolnay urnak végül köszönetet kell szavaznunk a közönség iránt tanusított figyelmé s szivélyességeért, melylyel azt gyárában fogadta. mindazon pécsi iparosokat pedig, kik szintén készítenek valamit a kiállításra kérjük, hogy — tekintettel a közönségnek ez alkalommal tanusított élénk érdeklődé-*

sére — az illető tárgyakat elküldés előtt itt helyben szintén közszemlére kiténni sziveskedjenek. Hadd tudjuk meg itthon, ki mire képes.

— *Közkutaink nyomoruságos állapota ellen ismét felszólalunk kell, azon reményben: hátha a sok felszólalás végre tán csak mégis fog az illetőkön. Felszólalásunkat ezuttal röviden (pedig beh hosszab lehetne! Szerk.) a következőkben foglaljuk össze: 1. A kútmedencék körül rakott trágyát már elhordatni lehetne. 2. A medencéknek évenként egyszerrel többször való kitisztítása a köztisztaság és közegészségnek nem lenne ártalmára. 3. Nemkülönben igen üdvös lenne, ha egynémelyik kúton, mint pl. a városháza előtt lévön — a csőoszlop repedéseit becsinálnák, hogy így a víz csak a jóféle csapokkal ellátandó csöveken találjon nyilást. 4. A Klimó- s a barátok-terén levő kutakból időközökben csak cseppenként szívárogo elő a víz, úgy hogy egy kannának megteleése ezen kútnaknaleményt képez. Ezen anomáliák következtében sok a panasz s az elégedetlenség, melynek — mint egyik tudósítónk beszéli — a klimó-utzabeli szakácsnék és szolgálók, úgy akarnak kifejezést adni, hogy deputátiót küldenek a városi kútmesterek nagymesteréhez, a főmérnök urhoz, mely ugyan csak elmondja neki az elmondandókat a maguk módja szerint. A főmérnök ur tehát nagyon jól tenné, ha ugyan Áronként nem is csodákat művelne, de legalább csak némileg is s minél előbb segítene a közkutak baján, mert hátha az említett deputátió gonosz forral!*

— *Kongressus. Miután a magas diplomátia még ezeideig nem tudott afölött megállapodásra jutni, vajjon az europai kérdéseket konferencia vagy kongressus által döntse-e el: a „pécsi dalárda“ maga részéről farsangi kongressus megtartását határozta el, melyen legalább azon kérdések fognak elintéztetni, melyek a „pécsi dalárda“-ra nézve az utóbbi napokban már nagyon is égetőkké váltak. A „pécsi dalárda“ ezen kongressusa hétfőn, azaz 1878. évi márcz. 4. napján a „tornacsarnok“-ban tartatik mng, midőn meghatározott számú hallgatóság jelenlétében több kérdés lesz inkább ének mint előszóvali vitában elintézve. A kongressus a városi zenekar egy kellemesen hangzó békeindulójával esti 8 órakor fog megnyitattni. Ugyanezen zenekar az éneklendő viták időközzeit is vig zenedarabokkal fogja kitölteni. A pécsi hadihajó („fehér hajó“) főparancsnoka, Müllher ur igyekezni fog jó ételek és italok kiszolgáltatása által a tudós hallgatóság jó kedvét éleszteni és minden utóbbaj nélkül fentartani. A hallgatóság száma, —*

a mennyiben csak 350 drb. belépti-jegy lesz kiszolgáltatva — korlátozott lesz, csak-hogy ezáltal a jelenlevők annál kényelmesebben fejthessék meg az előadandó kérdéseket. — Belépti-jegyek f. évi feb. 28-tól kezdve Engeszer Miklós aranyműves ur boltjában (Király-utca, „hajó-vendéglő“) személyenkint 1 frt. 50 krért válthatók. A „pécsi dalárda“ választmány.

— *Mai lapunk nyílt terében foglalt Schmidtler R. és Joél Gabriella hirdetésére e helyütt is felhívjuk az olvasóközönség figyelmét. Schmidtler, ki a Schubert és Schumann-féle dalok gyönyörű előadása által szép nevet vívott ki magának a művészi világban — két év előtt fellépett Pécsen, mi által ritka élvezetet szerzett az itteni műpártoló közönségnek. Joél Gabriellát még nem ismerjük ugyan, hanem az előtünk halmazban fekvő tekintélyes lapok rá vonatkozó bírálatai folytán nagy várakozással nézünk az e hó 16-ra hirdett hangversenyére. A műsorozatot jövő szombati lapunk hozza.*

Szinészet.

A többször hirdett *Kisasszony feleségem*, valódi néven *Marjolaine* a hét folytán előadásra került, még pedig kétszer és mindannyiszor zsűfolt házban, nagy köztetszés mellett. A darab ezt meg is érdemli. Leterier és Vanloo egy kényes tárgyat oly ügyesen dolgoztak fel, hogy a zeneszerzőnek a legkedvezőbb helyzeteket szolgáltatották. Az operette magyar czime megfejtí *Marjolaine* meséjét. Van der Bum báró neje *Marjolaine* férjhez menetele és czime ellenére *Kisasszony* marad, sőt az erénydíjat is megnyeri. Naiv ártatlan lény, ki a már idős e bamba báróhoz kényszerítéséből ment, azonban hű marad régi ismeretsége tárgyához *Friquet* óráshoz, kivel utóbb házasságra lép, miután neveltsége férjétől törvényesen elvált. Ime alapeszméje és központja a műnek; és e központ köré elmés ötletek, leleményes fordulatok csoportosulnak, melyek a műnek érdekes és gyors lefolyást biztosítanak. Z-nejét *Le coeq* szerzé, ki úgy látszik alapos iskola mellett igazi szellemességet, és mi földolog melódiai bőséget hozott magával. Tanítványa ő ama nagy és fényes iskolának, mely egy *Aubert* és *Boyeldieu* t adott a világnak. Elődjait bizonyára meg nem közelíti; de látszik, hogy sokat tanult el tőlök, sokat sajátított el, s ennek folytán soha sem frivol, soha sem közönséges és a zenekart árnyalatosan, élénk szinezettel használja. A czimszerepet *Gerőfiné* énekelte és játszta. Mondanunk sem kell, hogy egész szerepét kellemmel

és kérés nélkül és főleg ingerlőleg játszott. Öltözéke is izléssel volt választva és felvéve. Méltó tapsokban részesült. Az énekrészeket illetőleg osztóztott vele sikeresen Balogh Árpád (Friquet) ki nem erős és nem iskolázott, de igen rokonszenves és legalább olvadékony tiszta hangjával ügyesen tölté be szerepét és a harangdal't szabatosan énekelte, a kakuk-kettősben és az együttesekben fogantall állta meg helyét. A három szerepét Szépjános játszta, Szombathy (Hannibalt) élénken és találatossággal mutatta be; Fehérvári nem volt mulatságos mozzanatok híján, hanem túlzott helylyel-közzel. Tolnayné (Ameline); Dezséri (polgármester) és a többiek minden lehetőt megtettek arra nézve, hogy az előadás sikerét előmozdítsák. A zenekar Matusek igazgatása alatt gondosan kísérte az énekeseket és elég árnyalattal játszott.

IRODALOM.

≡ Jeles paedagogunk s fáradhatlan szorgalmu tanügyi írónk: Schultzs Imre pécsi képezdei r. tanártól ísmét egy új mű jelent meg, címe: „Az elemi iskolai reáltantárgyak és az ezekkel összekapcsolt értelemmel-olvasás tanmódja, különös tekintettel a csoportosított tanmenetre és hazánk tanügyére.” E mű a hazai tanirodalomban teljesen eredeti, önálló, első és egyetlen s az összes realszakok tanmódját öleli fel. Az abban foglalt elvek — a szerző előszava szerint — alkalmazhatóságuk tekintetében a gyakorlati tizpróbáját kiállották. E műben az általános fejtegetéseken kívül a realszakba végő, száznál több mű van ismertetve és bírálva s így, ki e munkát gonddal tanulmányozza, az egy egész bihthothekát talál fel abban. Szerző e művével hasznos szolgálatot tett a hazai reáltanításnak, főleg pedig a képezdei tanárknak és tanítójelölteknek. A mű ára 1 frt. kapható Pécsen minden könyvkereskedésben. Ugyancsak Schultzs Imrétől megjelent: „Törédékek a természetrajzból.” Kiegészítésül képezdeink és polgári tanódnak természet-trajzi tankönyveikhez. Ára?

≡ Az „Apolló” zeneműfolyóirat legújabb száma következő tartalommal jelent meg: 1. Vadasz keringő Boldis Ignacztól. 2. Praeludium orgonára vagy harmoniumra Lorenz Jánostól. A zongorázók és énekesek számára igen ajánlható folyóirat előfizetési ára egész évre 6 frt. félévre 3 frt. a jelen szám ára 50 kr. mely a kiadó hivatalhoz (Budapest var. osztagházutca 94 sz. a.) legezelszerűben póstaulyanvanyal küldendő be. Még folyton előfizetheti az egész évfolyamra. — Kivonat a lap utánvétellel is küldetik.

≡ Táborszky és Parsch zenemű kereskedésében megjelent „Reissaus” gyorspolka, zongorára szerző if. Fahrbach Fülöp. Ára 50. kr.

≡ Az „Érzségi és Hasonszenvi Közlöny.” a magyar hasonszenvi ügy pártolók tarsulatának lapja f. é. 4-ik számának tartalma: Csúz és köszvény. Dr. Dudits Miklóstól. — Hagymáz. Dr. Novotny Frigyesztől. — A croup gyógyításához. —

Társulati értesítő. Előfizetési ára egy évre 3 frt. Kiadó hivatala: Budapest VIII. Üllői út 11/a sz.

Nyílt tér*)

Három derék mérnök.

A P. F. utolsó számának nyílt terében olvasható nyilatkozatomból egy sor a szedő által kihagyván, még egyszer leírom az ennek folytán egybefolyt két pontot, melynek így kell szólnia: Az októberi gyűlésen megválasztott egyetlen társulati tag (Lejtényi úr) a felülvizsgálati eljárástól éppen úgy maradt távol, mint Buday úr, ki azt bevéasztotta. Az utolsó közgyűlésen pedig Buday ur egy szóval sem nyilatkozott az elnök azon önkénye ellen, miszerint a decemberi választmányi gyűlés által a leszámolási bizottságnak kiadati rendelt okmányok és térképek némelyikét — közte a Buday ur által is aláírt munkakereseti kimutatást — ezen leszámolásnak lenni kellő közgyűlésig ki nem adta.

Ennek előre becsajátása után a koresinai csatorna partemelési pótmunkájára kérem fel a részrehajlatlan olvasó figyelmét, hogy e pótmunka körül Neumann Jeromos, Buday Béla és Baczó József urak magatartását a kűttőkbl megismerni és megbírálani sziveskedjék.

E célra ide írom az 1876. jun. 20-iki közgyűlés jegyzőkönyvének 26. pontját.

„Társulati mérnök urnak azon javallatára nézve, hogy miután az ideai árvizmagasság az 1827. (értsd 1872) évi vizmagasságot, mely a koresinai szabályozási munkánál alapul szolgált, 32 centiméterrel megnövelődött, ennél fogva a csatornatöltés munkája is ehhez alkalmazkodva lenne annnyival emelendő — a közgyűlés határozata oda ment, hogy mérnök ur a már helyben hagyott tervnél a töltési munkát a mostani vizmagasság szerint vegye számításba, az eredeti tervet a szerint igazítsa ki és azt a legközelebbi választmányának terjessze be.”

A közgyűlés által ezen 32 centiméternyi magasságban elfogadott partemelést azonban Lejtényi és Buday urak az 1876. oktob. 2-iki választmányi gyűlésen, elámitván a kettejükön kívül jelenlevő három falusi bírót, mint választmányi tagokat, 52 centiméterre tették, egyetértve a társulati mérnökkel, kiről ez áll a jegyzőkönyv 12-ik pontjában: „Társulati mérnök ur folyó évi október 1-én kelt A. alatti jelentésével be-terjesztvén a f. évi június hó 20-iki közgyűlés 26-ik pontja értelmében a csatorna töltésének magasbitásáról szóló tervét és költségvetését, mely szerint az ideai árvizhez képest nem 32, hanem 52 centiméterrel látja szükségesnek a töltés emelését . . . a választmány ezen tervet a fentemlített közgyű-

lési megbizásból egész átalánosságban elfogadta, s a mérnököt utasította, hogy ezen tervet még egy példányba készítse el, hogy azt elfogadás és helybenhagyás végett a társulati elnök az illetékes hatóság útján a magas közm. és közlek. miniszterhez felterjessze.”

Lejtényi és Buday urak tehát ráfogják, hogy ezen új magasságot „közgyűlési megbizásból” fogadják el, és oly ravaszok egyúttal, hogy csak „egész átalánosságban” fogadják el ezen tervet, nehogy Neumann úr magát a tüzetes elfogadás által, az árviz és töltés magasság felebb esavarásában korlátozva érezze.

A partemelési pótmunkáról Neumann ur által készített 1876. szept. 20-iki leírás, melyet az elnök a miniszterhez felterjesztett, így szól: „Miután a koresina vize a magas miniszterium által 1875. év 9298. szám alatt helybenhagyott terv nyomán magas partok között vezetetik a keresztúri holt Drávába, és ezen partok az 1827. év óta ismert 1872. évi decemberi legnagyobb drávaár magasságához lettek tervezve; de az ideai drávai vizár a felvett 1872-iki vizárt 57 centiméterrel multa felül, elkerülhetetlen szükséges, hogy a csatornapartok is 57 centiméterrel emeltessenek.”

Ime a „közgyűlési megbizás” és „egész átalánosságban való elfogadás” mivé tette az 1876-ik árvizet, és a 14,155 méternyi hosszúságban, három méternyi koronaszélességben tervezett partemelési munkát!

De itt megjegyzendő, miszerint az eredeti tervezetben előforduló töltésezési munka köbméterként 37,7 krajézárral számított, a vállalkozó pedig magát arra kötelezte, hogy 5,3 percent leengedésével mind ezen eredeti, mind pedig a tán felmentendő póttöltést, ezen árért fogja kivinni; de Neumann ur az „egész átalánosságban való elfogadást” arra használta fel, hogy e póttöltésekre nézve részint 58,7, részint 63,7 krt. hozzon javaslatba, amit az elnök és utána a miniszter el is fogadott.

De lássuk az 1877. január hó 27-én 239. szám alatt kelt jóváhagyást. — „Mint-hogy az eredeti tervezetben a védtöltések magassága az 1872. évi árvizmagassághoz voltak szabva, a legutolsó 1876. évi árviz pedig ennél 57 centiméterrel magasabb volt, a társulat most az utóbbihoz mérve kívánja töltéseit is 57 centiméterrel magasabbra emelni, a mi a költségeken 6059 frt. 77 kr. nyi többletet igényel. Ezen módosítás tökéletesen igazolt s azt egész terjedelmében helyben hagyandónak találom.”

Ebből világos, hogy Lejtényi, Buday és Neumann urak az 1876. évi közgyűlési megbizással visszaélték, sőt Neumann urat még azon gyanu is terheli, hogy az 1876-iki árviz magasságot csak azért gondolta ki, hogy ezen póttöltésezést keresztülvihesse, és azután, eltérvén a tervezett vonalról, ma-

gasabb földszinteket ásathasson, és az így nyert földkiemelési többletet kocsin hordott föld gyanánt árusíthassa a vállalkozó javára. Hogy Neumann urat ezen cél vezethette az árvizmagasságnak akár kigondolásában, akár csak nagyításában, azt annyiban gyanítom, a mennyiben csakugyan 17,764 köbméter engedélyezett összes töltésezés helyett a vállalkozó munkakeresetét a töltésezésnél 25 ezer köbméteren felül mutatta ki, reménylem Buday ur felülvizsgálata szerint és aláírásával is ellátott azon kimutatásában, melyet az elnök az én szemeim általmától eddig oly lelkiismeretesen megőrzött, de melyet más iratokból ismerlek.

De térjünk vissza a kűttőkhoz. A Baczó József királyi és Nemann Jeromos társulati mérnök által aláírt 1877. évi december 17-iki felülvizsgálati jegyzőkönyv e partemelésről ezeket mondja: „A védgátak az engedélyezett pótköltség szerint az 1876. évben észlelt drávai nagy víz felett 50 centiméterrel magasabbra tervezettek és kiépítettek,” de azt igen bölcsen elhallgatja, hogy ezen árviz milyen magas volt, valamint hogy a partok korona magasságát a földszint felett és a fenékmélység felett sehol egy szóval sem említi.

A partok magassága t. i. már az eredeti terv szerint 50 centiméterrel magasabbra volt meghatározva mint az 1872-iki árviz; a póttöltésezési terv szerint pedig az 1876-iki árviznél volt 50 centiméterrel magasabbra szabva. De az utóbbi évi árviz az 1872-ik évit legfőlebb csak 32 centiméterrel haladhatta felül, és így ha a partok csakugyan 50 centiméterrel magasabbak az 1876-iki árviznél, még mindég 25 centiméternyi magasság hiányzik, mit a társulat hiába fizet azért, mert a felülvizsgálat hallgat.

Lakócsán, 1878. február 25.

Sterba János,

ártérbirtokos plébános.

Szives tudomásul!

Van szerencsém a nagyérdemű közönségnek szives tudomására hozni, hogy a közeledő tavaszi és nyári időnyre **férfi-ruha üzletemet** a legjobb **bel- és külföldi szövetekkel** dűsan felszereltem s ennek folytán azon helyzetben vagyok a megrendeléseknél nagy választékot nyújthatni. Továbbá legfőbb törekvésem mindennemű szöveceimnél a lehető **legjutányosabb** árakat szabni, hogy így a kevésbé vagyonosoknak is mód nyujtassék aránylag kevesebb pénzen divatos elegans és olesó ruhákat viselhetni. Leikiismeretesen és gyorsan teljesített munka s a szövetek jósága és a hozzávalónak gondos megválasztásaért kezeskedem.

➤ Kész fizetéseknel 5% árleengedés adatik. ➤

Tisztelettel

Márkus Mór

Pécsen, fűtőca a Lakics-féle házban.

HANGVERSENYT

tartanak

szombaton f. hó 16-án esti fél 8 órakor

a zene-egylet helyiségében

Joël Gabriela

zongoraművész és

Schmidtler Richard

hangverseny-énekes.

(49 3—1)

Szerkesztői üzenetek.

A . . . K . . . Pöcs. Beküldött „versének” első strophájában így „kurjong”:

„Farsang végén jár az üdö

Kurjong bolond, hisz van tudó”

Sok bolondot irt már össze, hanem egy sem volt annyira találó mint ez.

H . . . F . . . Pöcs. Kezet foghat A — — nual s vele együtt indulhat. Hova? azt elgondolhatja.

T. Szlamay és Budai mérnök urnaknak. Nehezeltére okuk nincsen. A „Szállongó levelek”-re 4. pont alatti jegyzet nem önökre vonatkozva tétetett. Sőt midőn e jegyzetet irtuk, éppen Petára község urbéri rendezése ügye némi hasonlatnál fogva jött eszünkbe. Ez esetben hiába teljesítette a mérnök becsületesen és lelkiismeretesen teendőit, hiába tanuskodott a jogaikban durván megsértett kissebbség (a tagosítók) mellett, — háromszor megsemmisítette a felső bíróság a törvényellenes vegrehajtási eljárást, végre mégis több évi huzavona után, miután a törvényellenes kiosztással kiadott földeket már mindenki elfoglalta és használta — mert hát miből eljen meg? — és mert a kiosztás felbontása temérdek zavar, költség és kártérítési igényekre adott volna okot, a végeredmény egy nem a törvénynek, hanem a politikának megfelelő határozat lett a jogaikban megsértett tagosítók kárára. — Ez Mohácson is bekövetkezhetik, de annak nem önök a factorai, hatáskörük kissebb, sem hogy a jegyzet önöket illethetné.

NAGY FERENCZ

laptulajdonos.

HAKSCH EMIL KIS JÓZSEF
felelős szerkesztő. Szerkesztő társ.

Hirdetések.

Házeladás.

A belvárosi Papnövelde utcában fekvő, **4 szoba, kamara, éléskamara, konyha, padlás, mosókonyha, fakamara** és **pinczéből** álló 13. sz. a. ház kerttel szabad kézből eladó, vagy azonnal bérebe vehető.

Közelebbi feltételek a tulajdonostól, Plébánia utcában 6. sz. a. házában megtudhatók.

*)Ezen rovat alatt megjelentekért nem vállal felelőséget a szerk.

Árlejtési hirdetmény.

Baranya megye törvényhatóságának bizottsága részéről m. 1877-ik évi november hó 12-én 439/kgy. sz. a. hozott közgyűlési határozattal felhatalmazta arra, hogy a megyei utakra a f. 1878-ik évben szükséges és a megyei közmunka alpból fedezendő kömennyiségnek beszerzése iránt intézkedhessem.

A beszerzendő fedenyag mennyiségét az itt közölt kimutatás tünteti elő:

Folyó szám	A köbánya megnevezése	kömmennyiség rakásokban a 2 köbmét.
A pécsi járásban.		
1.	A pécs-szigetvári út fenntartásához (vállalkozás útján) követelre, szállítás, aprózás, beterítés, árkok és padkák helyreállítására	Pécs 246
2.	A pécs-vejtői út fenntartásához vállalkozás útján mint az 1-ső sz. alatt említve van	Pécs 136
3.	A pécs-vejtői út fenntartásához vállalkozás útján mint az 1-ső sz. alatt említve van	Pécs 61
4.	A pécs-vejtői út fenntartásához vállalkozás útján mint az 1-ső sz. alatt említve van	Pécs 95
5.	A pécs-vejtői út fenntartásához vállalkozás útján mint az 1-ső sz. alatt említve van	Viszító 102
6.	A pécs-pálói út fenntartásához vállalkozás útján mint az 1-ső sz. alatt említve van	Pécs 82
7.	A pécs-pálói út fenntartásához vállalkozás útján mint az 1-ső sz. alatt említve van	Pécs 55
8.	A pécs-pálói út fenntartásához vállalkozás útján mint az 1-ső sz. alatt említve van	Csarnota 61
9.	A pécs-mohácsi út fenntartásához vállalkozás útján mint az 1-ső sz. alatt említve van	Pécs 102
10.	A pécs-mohácsi út fenntartásához vállalkozás útján mint az 1-ső sz. alatt említve van	Kéménd 56
11.	A pécs-szegvárdi út fenntartásához vállalkozás útján mint az 1-ső sz. alatt említve van	Somogy 266
12.	A pécs-szegvárdi út fenntartásához vállalkozás útján mint az 1-ső sz. alatt említve van	Hosszúhetény 124
A siklósi járásban.		
13.	A pécs-vejtői út fenntartásához vállalkozás útján mint az 1-ső sz. alatt említve van	H.-Sz.-Márton 80
14.	A pécs-pálói út fenntartásához vállalkozás útján mint az 1-ső sz. alatt említve van	Csarnota 50
15.	A sikló-vaiszlói út fenntartásához vállalkozás útján mint az 1-ső sz. alatt említve van	H.-Sz.-Márton 190
16.	A dárda-nagyharsányi út fenntartásához vállalkozás útján mint az 1-ső sz. alatt említve van	Beremend 300
A baranyavári járásban.		
17.	A villány-baranyavári út fenntartásához vállalkozás útján mint az 1-ső sz. alatt említve van	Villány 377
18.	A monostori vasúti állomáshoz vezető út fenntartásához (követelre, és annak a vasutoni szállításával a monostori állomásig fel és lerakodással együtt)	Villány 160
19.	A dárda vasúti állomáshoz vezető út fenntartásához (követelre, és annak a vasutoni szállításával a dárda állomásig fel és lerakodással együtt)	Villány 60
20.	A bellye-batinai út fenntartásához bellyén (követelre és a vasutoni szállítással a dárda állomásig, fel és lerakással együtt)	Villány 50
21.	A lipovicza lak-batinai út fenntartásához vállalkozás útján mint az 1-ső sz. alatt említve van	Villány 120
22.	A dárda-nagyharsányi út fenntartásához vállalkozás útján mint az 1-ső sz. alatt említve van	Beremend 180
23.	A dárda-nagyharsányi út fenntartásához vállalkozás útján mint az 1-ső sz. alatt említve van	Beremend 40
24.	A bellye-batinai út fenntartásához (vörösmartnál) vállalkozás útján mint az 1-ső sz. alatt említve van	Beremend 100
25.	A bellye-batinai út fenntartásához (batinán) vállalkozás útján mint az 1-ső sz. alatt említve van	Batina 60
26.	A lipovicza-lak-batinai út fenntartásához a (darázi helyen) öreg kő	Batina 60
A mohácsi járásban.		
27.	A mohácsi duna rak parti út fenntartásához vállalkozás útján mint az 1-ső sz. alatt említve van	Szabar 60
28.	A mohács-pécsvárad út fenntartásához vállalkozás útján mint az 1-ső sz. alatt említve van	Szabar 305
29.	A pécs-mohácsi út fenntartásához vállalkozás útján mint az 1-ső sz. alatt említve van	Szabar 190
30.	A pécs-mohácsi út fenntartásához vállalkozás útján mint az 1-ső sz. alatt említve van	Kéménd 200
31.	A német-bóly-szaiki út fenntartásához vállalkozás útján mint az 1-ső sz. alatt említve van	Kéménd 75
32.	A szederkény-németbólyi út fenntartásához vállalkozás útján mint az 1-ső sz. alatt említve van	Kéménd 272
33.	A szederkény-németbólyi út fenntartásához vállalkozás útján mint az 1-ső sz. alatt említve van	Kéménd 150
A hegyháti járásban.		
34.	Az orosz-bakóczi út fenntartásához vállalkozás útján mint az 1-ső sz. alatt említve van	Abaliget 154
35.	A sásd-mágocsi út fenntartásához vállalkozás útján mint az 1-ső sz. alatt említve van	Abaliget vagy M.-Egry 250
36.	A sásd-mágocsi út fenntartásához vállalkozás útján mint az 1-ső sz. alatt említve van	Abaliget vagy M.-Egry 260
37.	A szászvár-mázai vasúti állomáshoz vezető út fenntartásához vállalkozás útján mint az 1-ső sz. alatt említve van	Szászvár 100
A Sz.-Lőrinczi járásban.		
38.	A pécs-szigetvári út fenntartásához vállalkozás útján mint az 1-ső sz. alatt említve van	Megyefa 550
39.	A sz.-lőrincz-megyefai és a sz.-lőrincz-nagy-csányi megyei utak fenntartásához vállalkozás útján mint az 1-ső sz. alatt említve van	Megyefa 320
40.	A sz.-lőrincz-nagy-csányi út fenntartásához vállalkozás útján mint az 1-ső sz. alatt említve van	Megyefa 300
41.	A pécs-vejtői út fenntartásához vállalkozás útján mint az 1-ső sz. alatt említve van	H.-Sz.-Márton 250

Az itt kimutatott kömennyiség beszerzésének czéljából tehát f. 1878-ik márczius hó 2-án d. e. 10 órakor Pécsen a megyei székházban a szóbeli árlejtés teljes kizárása mellett, írásbeli zárt ajánlati tárgyalás fog tartatni, miről a vállalkozni kívánók, oly felhívással értesítetnek, miszerint a szabályosan kiállított és 5⁰⁰ nyi bánatpénzzel ellátandó zárt ajánlataikat f. évi márczius 2-ik napja d. e. 10 óráig bezárólag a megyei jegyzőségnek annyival is inkább benyújtani el ne mulasszák, mert azontul ajánlataik figyelembe vételni nem fognak.

A köbeszerzési feltételek egyébiránt megyei jegyzőségnek betekintheők.
Pécsen, 1878. évi február hó 18-án.

JESZENSZKY FERENCZ, s. k.
Baranyamegye alispánja.

K. szab. pécs-baresi vasut.

Ajánlati hirdetmény.

1878. évi talpfa szükséglet fedezésére 9000 darab tölgytalpfa szállítása kiadatik. A szállítási feltételek az üzletvezényletnél Pécsen betekintheők, hová az ajánlatok is f. h. márczius hó 9-én benyújtandók. 41 (3-2)
Pécsen, 1878. február hó 19-én.
AZ ÜZLETVEZÉNYLET.

Cs. k. sz. Mohács-pécsi vasut.

Ajánlati hirdetmény.

Az 1878. évi talpfa szükséglet fedezésére 10000 darab tölgytalpfa szállítása kiadatik. A szállítási feltételek az üzletvezényletnél Pécsen betekintheők, hová az ajánlatok legkevesebb f. é. márczius hó 9-én benyújtandók. 40 (3-2)
Pécsen, 1878. február hó 19-én.
AZ ÜZLETVEZÉNYLET.

A háboru,

mely miatt a keletre szánt tetemes szállítmányoknak abban kellett maradniok, arra készíti
STRAUSS A.
fehérnemű-kelengye-gyárát
Bécsben, Rothenthurmstrasse 21.

hogy összes megtartott kisebb és nagyobb áru-küldeményeit, u. m. uri-, női- és gyermek-fehérneműt, valamint vásznat, zsebkendőket, asztalneműt stb. a ropant raktár gyors kiürítése végett az itt jegyzett, igazán olcsó áron adja. — A nem tetsző kelmeék készséggel visszaeserítetnek, és kívánatra — bérmentesített visszaküldésnél — a pénz is számla szerint postautalványnyal visszatérítetik.

36 (6-1) 2 forint helyett csak 1 forint.

1 uri labraváló	előbb ft. 1.50 csak ft. —.75
1 shirting-riing sima vagy redős mellel	ft. 2.— csak ft. 1.—
1 angol trikót-melny vagy nadrág, fehér és színes	ft. 2.— csak ft. 1.—
6 elegáns battiszt-kendő színes mellel, beszegve	ft. 2.— csak ft. 1.—
6 háromrétű gallér, legujabb idom	ft. 2.— csak ft. 1.—
1 schlingolt női ing a legobb schirtingból	ft. 2.— csak ft. 1.—
1 elegáns női labraváló szegely-diszítéssel	ft. 2.— csak ft. 1.—
1 finom shirting ej eli korzet szegelyekkel legjobb minőség	ft. 2.— csak ft. 1.—
6 finom vaszonkendő valódi vaszonért kezesekünk	ft. 2.— csak ft. 1.—
1 vaszon uri labraváló	ft. 2.— csak ft. 1.—
1 horgolt finom korzett	ft. 3.— csak ft. 1.50
1 fin. színes kretón-ing, szavatolt valódi sz.	ft. 3.— csak ft. 1.50
1 fehér uri-ing sima háromrétű mellel	ft. 3.— csak ft. 1.50
1 dusan diszített női-ing, legjobb minőség	ft. 3.— csak ft. 1.50
1 legfin. himzett női labraváló, elegáns munka	ft. 3.— csak ft. 1.50
1 shirting női alsó szoknya, legjobb szabás	ft. 3.— csak ft. 1.50
1 uri labraváló, valódi rumburgi vaszonból	ft. 3.— csak ft. 1.50
1 angol oxford-ing, vagy francia ereton	ft. 4.— csak ft. 2.—
1 legfin. himzett bali ing kezi himzés, legujabb szabás	ft. 4.— csak ft. 2.—
6 par fin. angol kezelo, legujabb szabás	ft. 4.— csak ft. 2.—
1 finoman kimzett női ing v. Angot dusan diszítve	ft. 4.— csak ft. 2.—
1 elegáns francia korset dus himzéssel	ft. 4.— csak ft. 2.—
1 finom női alsószoknya dusan diszítve	ft. 4.— csak ft. 2.—
1 női labraváló himzett válllantal	ft. 4.— csak ft. 2.—
1 uri-ing, rumburgi vaszon valódi, sima vagy redős a legfin.	2.50, 3' 3.50, 4 ft.
1 uri-ing, valódi rumburger fantasie, himezeve a legfinomabb	3.50, 4' 4.50, 5 ft.
1 uri-ing, fantasie-mell-elovel, chiffon	2 2.50 3 ft.
1 női labraváló a legfin. zsinórból, sima és dusan diszítve	1 1.25 1.50 ft.
1 szoknya a legjobb zsinorbarkat sima és dusan diszítve	1.50 2 2.50 ft.
1 korzet a legjobb zsinorbarkat sima és dusan diszítve	1.25 1.50 2 ft.
1 uri-ing, vaszon-fantasie-mellelivel	2.50 3 ft.
1 női ing valódi vaszon, sima és fan. legfinomabb	1.50 2 2.50 3 ft.
1 chiffon vaszon-ing	2.50 3 ft.
1 női ing, valódi vaszon, himezeve a legfinomabb	2.50 3 3.50 4 ft.
1 női ing, valódi vaszon, kezi himzett	4 4.50 5 6 7 ft.
1 db 30 röt zsinorbarkat, a legfinomabb	7.50 8 9 10 11 ft.
1 korzett himzett fölrokkal legfinomabb	2.50 3 3.50 4 ft.
6 db 4/4 szeles lepedő varras nélkül	9 10 ft.
6 db 4/4 szeles lepedő varras nélkül tiszta vaszon legfin.	13.50 14.50 16.50 ft.
1 asztalnemű 6 szemelyre, fehér és színes	3 3.50 4 4.50 5.50 ft.
1 asztalnemű 12 szemelyre, fehér és színes	8.50 10 11 12 14 ft.
1 db 30 röt 4/4 szeles hazivaszon	5.50 6.50 7.50 8 ft.
1 db 46 röt 4/4 szeles kreaszvaszon	16 17 18 18.50 ft.
1 db 50 röt 4/4 szeles irlandi és hollandi v.	18 19 20 22 24 27 30 ft.
1 db 54 röt 4/4 szeles rumburgi vaszon	24 27 30 33 36 40—50 ft.
12 db töröruhá csinvat és damasz	3 3.50 4 5 6 7 8 forint.

Raadás: 1 damasz-asztalnemű 6 szemelyre vagy 24 darab zsebkendő 50 frtot tevő vásárlásoknál.
Levélbeli megrendelések az összeg beküldése vagy utánvétel mellett pontosan és gyorsan teljesítetnek. — Árjegyek és kelengye-előirányzatok ingyen megküldetnek.

Megrendelések az összeg beküldése vagy utánvétel mellett e czim alatt kéretnek:

Wäsche-Bräutausstattung - Fabrik von

A. Strauss,

Bécs, Rothenthurmstrasse 21. sz.

Legkítűnőbb gyógyhatású

MAGYAR ÉDES MUSTÁR

Fácányi Armin

gyógyszerésztől Budapest, X. ker. Kőbányán.

Ezen gyógyszerészleg készített mustár különbözik minden eddig ismert mustároktól azért, hogy az nemesak a husnemű ételek használatánál legjobb s legkellemesebb élvezetet nyújt; — hanem egyszersmind, mint a legkítűnőbb s legjobb hatásúnak bizonyult **6v-és gyógyszer** is. Nevezetesen a rozsv. étvágy-nál, az ételek gyenge emésztésénél és az onnan eredő savanyu felhűződésnél, s szorulásoknál, valamint az idült esznál, makaes váltólaz után és seorbutnál. **Kiválólag** pedig az **idült gyomorhurutnál** fölülmulhatlan gyógyhatású szer, amely a gyomorban lerakodott nagy mennyiségű nyálkát, amely az emésztést hátráltatja, felolvasztván, azt egészen a gyomorból eltávolítja, és annak további képződését megakadályozza; a gyomorban és a belekben kellő és kellemes meleget előidézvén, ezek után a hurut is végképen elmarad: — ugyszinte az ugynevezett számar- és fulladozó hurutnál, (Schleimasthmánál,) valamint a gyomor és a mell-elnyálkásodásnál, és az aranyérben szenvedőknek legjobban ajánlható.

Ára egy nagy üvegnek 1 frt, kis üvegnek 50 kr. postán szállítva a csomagolás külön számítottatik. Kapható a készítőnél Fácányi Armin gyógyszerésznél Budapest Kőbányán. Ismétlődők kedvező százalékban részesülnek.

A gyomorhurut ellen legbiztosabb gyógyszer.

Tekintetes Fácányi Armin gyógyszerész urnak Budapest-Kőbányán.
Örömmel tudósítom önt, hogy a múlt december elején nekem megküldött gyógyhatású mustárjának három heti használata után, a szenvedett gyomorhurutól teljesen megszabadultam, miert is önnök őszinte hála-köszönettel vagyok; kívántam uraságodat ismételve megkérni, miszerint nekem most ismét abból a jó mustárból három üveggel mielőbb pósta-utánvétel mellett küldeni sziveskednék. Tisztelettel maradok. — Beszterezbányán 1878. január 18-án.

Rippely Antonia s. k.

Tekintetes Fácányi Armin gyógyszerész urnak Budapest-Kőbányán.
Tisztelt gyógyszerész Ur!

Kérem legyen szives pósta-fordulatával kítűnő gyógyhatású édes mustárjából még öt nagy üveggel utánvétel mellett részemre küldeni. Az eddigi két üveggel már is igen jó hatása van, mert a gyomorhurutól tisztulni kezdek. Teljes tisztelettel — Detk u. p. Ludas, Hevesmegye, 1878. január 18-án.

Cserha József s. k.

A t. e. közönség különös figyelmébe ajánlatik még, Fácányi Armin gyógyszerésztől föltalált és es. kir. kizár. szabadalmazott

„Fogpapir,”

a mely valamint a fogfájást, „a csuzos fejfájalmat, arcz és fülzaggatást rögtön megszünteti. Ára egy egész csomagnak 1 frt, egy fél csomag 50 kr. postán szállítva 10 krral több. — Kapható a föltalálónál Fácányi Armin gyógyszerésznél Budapest, Kőbányán.

Tekintetes Fácányi Armin gyógyszerész urnak Budapest-Kőbányán.
E soraim vételénél fogva tisztelettel kérem sziveskedjék póstai-utánvétel mellett, ezimem alatt **Mező-Berénybe**, két csomag fogpapirt mielőbb megküldeni, nehogy a fogpapir hiánya miatt, még sokáig kellessen az igen is kiállhatlan fogfájást tűrnöm; mert tudom hogy annak megérkezte előtt csak is a hideg vas menthet fel, — de hatásosabban a fogpapirnál nem ismerem, — melyért ohajtom is, hogy a gyógyszerész urat mint azon esalhatlan gyógyhatású fogpapir feltalálóját, az isteni gondviselés még sokáig a szenvedő emberiség javára éltesse; — azt kívánja hálalatos tisztelője — Mező-Berény.

Holtzer István s. k. tisztartó.

Lubi Margit forrás

46 (12-1)

legtisztább szikéleges ásványviz.

Hazánk ezen vegyi összetételénél fogva nevezetes gyógyvizet a **lélegzési, emésztési és huzgyiszervek idült hurutos bántalmánál**, torok-gége- légső- és hörg-betegségeken kiváló sikerrel használták és használják: Dr. **Korányi Frigyes**, — Dr. **Kovács Sebestyén Eudre**, — Dr. **Gebhardt Lajos**, — Dr. **Navratil Imre**, — Dr. **Poór Imre**, — Dr. **Kétly Karoly**, — Dr. **Barbás József** egyetemi tanár és közkorhási főorvos urak. — Ezen tekintélyek nyilatkozatai szerint a **Margitforrás** nemesak **múltó versenytársa a Selters — Gleichenbergi — Gieshübli — Radeinl — Vichy — Emsl** s hason összetételű vizeknek, hanem **gyógyhatásban azokat több tekintetben fölül is mulja**. A **Margitforrás** gyógyhatását igazoló bizonylatok kívánatra bárkinek készségg megküldetnek.

Borral használva a legkellemesebb és legegészségesebb italt nyújtja.

Dr. Karlovszky utóda forrás-igazgatósága.

Kizárólagos főraktár:

ÉDESKUTY L.

m. k. udvari ásványviz-szállítónál

Budapest, Erzsébetter I-ső szám alatt.

Kapható minden gyógytár és füszerkeresk.

